

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM
NASTOPA PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
OB ZAHTEVI PO GLASOVANJU O ZAUPNICI VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE
NA 33. REDNI SEJI DRŽAVNEGA ZBORA
(Ljubljana, 19. november 2007)

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci, vsi prisotni v dvorani! Prehajamo na 1A točko dnevnega reda - zahteva o glasovanju o zaupnici Vladi Republike Slovenije. Predsednik Vlade Republike Slovenije, gospod Janez Janša, je dne 15. novembra 2007 državnemu zboru posredoval zahtevo za glasovanje o zaupnici Vladi Republike Slovenije. Besedo dajem predsedniku vlade, gospodu Janezu Janši, za dopolnilno obrazložitev zahteve. Prosim.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci, državljanke in državljani! V zgodovini slovenske države se prvič dogaja, da je predsednik vlade predlagal glasovanje o zaupnici na podlagi tistega člena ustave, ki mu omogoča, da to stori, ne da bi to vprašanje vezal na kakršnokoli konkretno odločitev. Zaradi tega mi ustava in poslovnik državnega zbora, sprejet že v prejšnjem mandatu, dajeta tudi možnost, da to zahtevo oziroma predlog dodatno obrazložim. Dovolite mi, da na začetku na kratko povzamem kronologijo oziroma dogodke, ki so pripeljali do tega predloga.

Kot veste, so bile prejšnjo nedeljo predsedniške volitve oziroma drugi krog predsedniških volitev. Državni zbor je odločil, da bo na ta isti datum razpisal tudi referendum o lastninjenju Zavarovalnice Triglav, to referendumsko zahtevo pa je vložil državni svet na podlagi predloga, ki ga je svetu predložil eden od svetnikov opozicije, konkretnije, Socialnih demokratov. To referendumsko odločanje je bilo izvedeno in predlog, ki ga je zagovarjala vlada, je bil zavrnjen. Ni zdaj čas in mesto, da se spuščamo v konkretno razpravo o tem, kakšen je bil predlog, dejstvo je, da je bil zavrnjen. Dejstvo je, da je vlada to referendumsko soočenje izgubila. Dejstvo je, da smo ta rezultat analizirali in dejstvo je, da vsaka odgovorna vlada iz takšnega rezultata potegne določene konsekvence. V vsakem primeru pa vlada ni sodelovala na predsedniških volitvah. Zavračamo interpretacije, da je na predsedniških volitvah bilo tudi glasovanje o vladi. Različne vladne stranke so podpirale različne kandidate, vsak ima pravico, da se opredeli. Te interpretacije pač niso dobronamerne. Tudi ne drži, da bi kdorkoli omalovaževal rezultate. Volivci imajo prav, odločili so se po svoji vesti na podlagi informacij, ki so jih imeli, oziroma ki jih imajo. Vsak, ki je glasoval, je izpolnil svojo državljansko pravico in samo po sebi se razume, da vlada te rezultate spoštuje. Nikoli, nikjer, s strani nobenega predstavnika vlade ni bilo rečeno kakorkoli drugače. Enostavno smo v torek ugotovili kakšno je stanje in temu je sledila tudi moja izjava. Ta izjava je bila v delu politične javnosti sprejeta z velikim presenečenjem. Pravzaprav v istem delu politične javnosti, ki je vlado že v nedeljo, predvsem pa v ponedeljek pozival naj sama odstopi. Praktično ni bilo nikogar iz opozicijskega političnega spektra, ali med glavnimi komentatorji, ki ne bi skušal rezultata predsedniških volitev na nek način razlagati tudi v to smer, da je bila poražena vlada. To seveda ne drži. Vlada je izgubila referendum - to smo odkrito priznali, zadevo analizirali in povedali, da so odprte vse možnosti. Nihče, niti jaz, kot predsednik vlade, niti kdo od mojih ministrov ni dejal, da bo vlada odstopila. Rekli pa

smo, da tudi ta možnost obstaja znotraj ostalih. Če rečem, da so odprte vse možnosti, potem so odprte možnosti od tega, da se nič ne zgodi, da vlada ostane in do tega, da vlada odstopil. Cel razpon sem pač predstavil. Vlada zaradi te ocene in tudi zaradi tega, ker smo jasno povedali, da delamo nadaljnjo analizo in da so odprte vse možnosti, ni prenehala z delom. Vlada je, ne samo normalno, ampak je - tudi v vsem tem času - trdo delala. Pravzaprav se je drugi pol političnega prostora začel ukvarjati s tem, nastala je nekakšna zmeda. Tisti, ki so vlado v nedeljo in ponedeljek pozivali, da naj odstopi, so naenkrat obrnili ploščo in začeli govoriti, da bi bil odstop vlade neodgovorno dejanje. Treba je samo prebrati ali pogledati posnetke poročanj v nedeljo in ponedeljek, in potem v torek in sredo, in bomo videli oziroma lahko vidite do kakšnega obrata je prišlo. V sredo je bilo to še posebej intenzivno. Že to, da smo rekli, da so odprte vse možnosti in da vlada lahko tudi odstopi - v vsaki normalni demokratični državi lahko vlada odstopi kadarkoli - je bilo razglašeno za povzročanje kriznih razmer, za neodgovorno ravnanje, za bežanje od odgovornosti, za priznanje nesposobnosti in tako dalje. Na podlagi teh spremenjenih tonov sem v četrtek pozval stranke opozicije, naj bodisi - če mislijo, da je vlada šibka in da je vladna koalicija šibka - to vladno koalicijo okrepijo, vrata so bila odprta na začetku mandata in so odprta tudi danes. Ali pa, če mislijo, da je vlada res tako slaba in da je res izgubila volitve v nedeljo - kar so govorili v nedeljo in v ponedeljek - vložijo konstruktivno nezaupnico, ali niti tega ne, naj samo izrazi namero, da želijo sestaviti vlado, da imajo vse strokovne in ostale možnosti, da dobro vodijo odločilno oblast, naj predložijo oziroma najjavijo večinsko zaupanje v parlamentu in se bo ta vlada sama umaknila. Jaz sem povedal zakaj. V roku dveh ur sta bili obe ponudbi javno zavrnjeni. Rekli so: »Nimamo mandata, da bi šli v to vlado.« Ta vlada je dobila mandat v tem državnem zboru. Jaz kot predsednik stranke, ki je dobila največ glasov, sem dobil mandat za predsednika vlade in za oblikovanje vlade in sem k tem povabil vse stranke leta 2004. V tej vladi sodelujejo tiste stranke, ki so sprejele to ponudbo, ne sodelujejo pa tiste, ki so to ponudbo takrat zavrnile - iz različnih razlogov, ne bi sedaj ponavljal, kako in kaj so se stvari dogajale in obračale leta 2004 po volitvah. Naenkrat smo, v roku štirih dni, doživeli paradoksalno situacijo, tudi paradoksalne obrate. Najprej poziv naj vlada odstopi. Ko smo to možnost ponudili, izjava istih ljudi, istih političnih sil, da je to neodgovorno. Potem, ko smo jim ponudili sodelovanje v vladi, so dejali, da ne želijo sodelovati v vladi, da nimajo mandata. Vsaka stranka ima mandat za sodelovanje v vladi. Kolegi iz DeSUS-a imajo štiri poslance v tem državnem zboru, štirikrat manj kot Socialni demokrati. Po tej logiki imajo štirikrat manjši mandat. Torej, ko govorimo o mandatu za sodelovanje v vladi, vse stranke, ki so izvoljene v ta parlament, mandat imajo. Rekli smo: »Postavite svojo vlado.« Deset poslancev lahko vložijo konstruktivno nezaupnico. Če se to zgodi, potem bo tisti, ki jo je vložil, stal za to govornico in imel na voljo pet ur, da bo ta predlog obrazložil in jaz bom sedel v klopi in bom poslušal. Pa se to ni zgodilo. Zaradi tega sem se po posvetih odločil, da predlagam temu visokemu zboru glasovanje o zaupnici. Ni bil predlog še dobro poslan v državni zbor - mimogrede, noben medij obrazložitve ni objavil - že je prišel odgovor: »Zaupnice ne bomo podprli, ker je vlada slaba. Kljub temu, da je slaba, pa naj vlada naprej". Doživeli smo še četrti obrat v petem dnevu prejšnjega tedna. Zdaj, če lahko kdo razume to logiko, potem bom zelo vesel, da zadeve razloži tudi meni. V pogovorih, ki sem jih imel, ki jih je javnost lahko spremljala, na temo stanja v državi, v koaliciji, priprav na vodenje Evropske unije, sem govoril tudi o stanju v koaliciji. Nikoli pa nisem dejal, da je stanje v koaliciji razlog za glasovanje o zaupnici. Ampak niti se niso moje besede na črnilu dobro posušile, že je opozicija razložila, da sem jaz zaupnico vložil zaradi stanja v koaliciji. To enostavno ni res. Stanje v koaliciji, takšno kakršno je zdaj in je bilo tudi prej, ni idealno, težave so - bile so tudi v prejšnjih koalicijah. Skušamo dosegati soglasje, sporazum. Koalicija dela najmanj toliko dobro, kot so delale prejšnje koalicije. Seveda je bila ta reinterpetacija, ko človek nekaj pove, potem pa drugi namesto njega razlagajo kaj je v bistvu mislil, in se to kar ponavlja, pride v časopisne naslove in udarne novice. To početje ima namen zakrivanja osnovnih razlogov, čeprav je bil ta razlog zelo jasno povedan že v torek, v moji izjavi in tudi napisan v predlogu za glasovanje o zaupnici, ki ste ga, upam, dobili vsaj razmnoženega, ker v časopisih, ne v javnosti tega niste mogli prebrati.

Osnovni razlog, zakaj sem se na podlagi takšnega razvoja dogodkov in po posvetovanjih odločil za predlog za glasovanje o zaupnici vladi, je razpadanje temeljnega soglasja o tem, da Slovenija enotno

odgovori na zgodovinski izziv pred katerim je celotna država. In zaradi razpadanja tega temeljnega soglasja, oviranje in onemogočanje vlade - predvsem v tujini - pri izpeljavi nalog, ki jih je potrebno opraviti za to, da bomo pri tem uspešni. Ta visoki zbor je - preden je sploh glasoval o vladi - sprejel praktično soglasno odločitev, da Slovenija sprejema ponudbo in je pripravljena v prvi polovici leta 2008 voditi Evropsko unijo kot prva od novih držav članic, čeprav ne največja, pač pa kot najuspešnejša od teh. Vi, spoštovane kolegice in kolegi, ste za to glasovali, preden je vlada te koalicije nastopila mandat 3. decembra 2004. Vse do septembra letos je tudi v praksi nekako kazalo, da tista zaveza, ki izhaja iz tega glasovanja, drži. In 17. maja letos smo ne samo koalicijski, ampak tudi dve opozicijski stranki, ki imata največ poslancev v opoziciji, podpisali sporazum o sodelovanju pri pripravah in pri vodenju Evropske unije. Sporazum izraža neko politično voljo, da bomo sodelovali, da bomo navzven enotni. Ne omejuje pa ta sporazum kakršnekoli kritike vlade na domačem parketu, ne zahteva od opozicije, da se odpove svojim nadzornim ali drugim opozicijskim instrumentom. V tem mandatu so bili ti okrepljeni. Ta koalicija je spremenila prakso iz preteklih mandatov in v tem mandatu opozicijske stranke predsedujejo nadzornim delovnim telesom in imajo večino v teh telesih. Nikoli prej, ko smo mi sedeli dvanajst let v opoziciji, tega niste pustili. Ta koalicija je to izglasovala in te funkcije vam nihče ne jemlje tudi naslednje leto. Na začetku tega mandata smo povabili tudi opozicijske stranke, da predlagajo ljudi v nadzorne organe, nadzorne svete podjetij, ki so v večinski državni lasti. Dokler so bili na voljo glavni organi oziroma dokler so se na začetku mandata oblikovali ključni organi v teh podjetjih, ki jih je sedem, osem, je opozicija sodelovala. Danes v nadzornih organih Kapitalske družbe, Odškodninske družbe, Holdinga Slovenskih elektrarn in še mnogih drugih podjetij v državni lasti sedijo tudi predstavniki opozicije. Nikoli v prejšnjih mandatih to ni bilo možno. Tudi te nadzorne vloge opoziciji - zaradi vodenja Evropske unije - nihče ne odreja in ne odvzema. V začetku septembra pa se je zgodilo nekaj, kar je nakazalo, da to temeljno soglasje o tem, da je pred nami zgodovinski izziv, na katerega mora Slovenija enotno odgovoriti, enostavno razpada. V največji opozicijski stranki so sprejeli neko oceno, proti kateri tudi - ne glede na to, da je lažna, v kolikor bi ostala z domačimi plotovi - jaz nimam ničesar. Bi te ocene razčistili tukaj. Normalno je, da opozicija drugače ocenjuje stanje kot koalicija. Normalno je, da včasih zapiše tudi pretirane trditve. Tudi v tem državnem zboru so izrečene stvari, ki zvenijo zelo hudo, ampak to je parlamentarna demokracija. Stvari se soočijo, tehtajo, pokaže se kaj je res in kaj ni, še posebej na dolgi rok. Ta formulacija, ki je prišla v oceno stanja Socialnih demokratov, pa ni bila namenjena temu, da se zadeve razčistijo doma. Ni bila namenjena temu, da se stvari, če so kje dejansko napačne, popravijo. Ampak je dobila nadaljevanje v nečem, čemur ni možno reči drugega kot drastična diskreditacija te države. V tej oceni stanja piše: »Vladajoča koalicija s pomočjo kapitalskih povezav vpliva na programsko vodenje nekaterih njenih časopisov, neposredno in s pomočjo kapitala pa odločilno vpliva tudi na druga javna občila. Novinarji zaskrbljeni za delo in eksistenco, izvajajo samocenzuro. Medijski molk o vladi nasprotujočih in kritičnih stališč ali sankcioniranje novinarjev je način obračunavanja vladne koalicije z drugače mislečimi.« Sedaj, če bi Slovenska demokratična zveza, v času, ko v teh prostorih še ni bilo demokracije, recimo leta 1989, takšno stališče sprejela za takratno Zvezo komunistov, bi to Slovenski demokratični zvezi očitali, da gre za pristranskost. Sedaj se je to zgodilo leta 2007, v času, ko je Slovenija v Evropski zvezi in v Natu, in ko je možno sredi noči, brez baterije, dokazati, da te stvari ne držijo. Ampak kot že rečeno, v kolikor bi stvar ostala pri tem, ni problema, se pogovorimo, naslednje leto ali kadarkoli, lahko tudi prej, bodo volitve. Stvari se bodo soočile v razpravah, slej kot prej bo potrebno za takšne trditve navesti konkretne primere. Volivci bodo na koncu stehali. Problem je, da se je ta laž načrtno razširila po Evropi in po svetu. 10. decembra je bila podpisana in v svet poslana tako imenovana novinarska peticija, ki vlado obtožuje natančno istega delikta kot ocena stanja Socialnih demokratov. Podpisniki te peticije so sami napisali pismo z vsebino, ki se nanaša na cenzuro in vladne pritiske zoper novinarje - in ki so ga že prejeli predsedniki držav, parlamentov in vlad vseh članic Evropske unije, številne nevladne organizacije in medijske ustanove po svetu - in zaključujejo: »1. januarja leta 2008 bo Slovenija prevzela predsedovanje EU. Kakšno bo sporočilo državljanom EU, če ji predseduje država...,« in tako naprej. Predsedovanje take države, ne predsedovanje vlade Janeza Janše, ampak predsedovanje take države utegne biti skrb vzbujajoče znak za sedanost, še bolj pa za prihodnost EU. Tam zadaj imam zbrano nekaj 100 objav laži po

evropskih in svetovnih medijih. Če greste na spletno stran www.peticijeproticenzuri.com, brez ločil, je ta tekst objavljen v slovenščini in angleščini. Objavljene so reakcije, ki so prišle na ta tekst na Društvo slovenskih novinarjev, eno od društev slovenskih novinarjev. Iz tega, kar se vidi na tej spletni strani, je razvidno, da je tako imenovano medijska cenzura v Sloveniji postala politična tema v nekaterih drugih državah članicah Evropske unije. Ta peticija je bila poslana v svet v času, ko se redakcije, nevladne organizacije, skratka vsi, ki imajo karkoli opraviti z obveščanjem javnosti, pripravljajo na to, da predstavijo prihodnjo predsedujočo državo Evropske unije. Državo, ki bo vodila zvezo, unijo, ki šteje skoraj 500 milijonov ljudi, ki predstavlja globalnega igralca, ki je sogovornik Združenim državam, Kitajski, Indiji, Braziliji - večino od teh vrhov bo vodila Slovenija, ta država, v naslednjem letu. Vse zanima kakšno je stanje v tej državi. V ta čas, iskanja informacij o Sloveniji, je priletela ta obtožba. In prišla je iz stanovskih vrst. Iz vrst tistih, ki so jim – seveda - ljudje, ki pripravljajo te prispevke o Sloveniji, blizu. Vsak zaupa, zdravnik zaupa zdravniku, učitelj učitelju, novinar novinarju. Niti niso veliko preverjali teh stvari, ampak so jih enostavno zapisali. Edini konkretni očitek v tej peticiji omenja Zakon o Radioteleviziji Slovenija. Ta zakon je, res, predložila ta vlada. Res pa je, da je bil zahtevan referendum. Res je, da ga je na koncu sprejelo ljudstvo. Ampak to v peticiji ne piše. Piše, da je nova vlada vsilila nov medijski zakon. Ampak pustimo to. Ni glavni problem v tem, da ni omenjen referendum o tem zakonu. Problem je v tem, da se je to zgodilo leta 2005. Ta zakon se je sprejemal leta 2005, referendum je bil pred dvema letoma. V svet pa se zdaj toži Slovenijo po dveh letih, v času, ki je izjemno občutljiv, občutljiv kot najbrž nikoli več ne bo v zgodovini te države. Če greste na spletno stran, ki sem jo prej navedel - če v tem času zadev niso že umaknili ali pa zreducirali, včeraj je še bilo - so tam odgovori različnih institucij, parlamentov, vladnih predstavnikov, ki so prejeli to peticijo, in tudi reakcije stanovskih novinarskih organizacij, ki so ta apel vzele zares, ker je uporabljen enak besednjak, kot ga uporablja opozicija v Belorusiji, iste kvalifikacije za slovensko vlado, kot so uporabljene za režim v Belorusiji. Ni čudno, da je to povzročilo vznemirjenje. To besedilo se je, tudi preko evropske in drugih novinarskih organizacij, razširilo po njihovih mrežah. V nekaterih državah ni lokalnega medija, ki ne bi dobil te peticije, seveda v njihovem jeziku prevedeno. Skoraj ni nikogar, ki bi to, ko zdaj piše o Sloveniji, izpustil. Nekateri so imeli s tem velike težave. Veliko, ne veliko, ampak nekaj dopisnikov tujih časopisov je prišlo preverjati stanje, vendar pa je spet prišlo na Društvo novinarjev, na Mirovni inštitut, na Fakulteto za družbene vede, na Liberalno akademijo, kjer izrekajo enake očitke, in so dobili to enako potrditev. Seveda, bil bi nepošten, če ne bi povedal, da je med prvimi to peticijo podprl tudi še bivši oziroma še vedno formalni predsednik države, ki je na račun lastne države in lastne vlade - tudi v zadnjem času - v tujih medijih izrekel enake očitke. Če je še nekdo, ki je skušal to preverjati in je dvomil v te obtožbe, prebral izjave gospoda Drnovška v londonskem Timesu, potem je dobil potrditev, da to drži. Torej, daleč od tega, da politika ne bi bila nič vmešana v te zadeve. Povem tudi tukaj, še enkrat, kar sem javno povedal. Mene so nekateri kolegi, predsedniki vlad iz socialističnih vrst opozorili, da se širi tudi preko političnih krogov enaka informacija o Sloveniji kot je v tej peticiji oziroma kot je v oceni stanja Socialnih demokratov. Rekli so mi, da se, seveda, ne govori o oceni stanja Socialnih demokratov, govori se o novinarski peticiji, ker to zgleda bolj verodostojno. Ampak krog je tako zaključen. Neka politična stranka sprejme neko oceno, ki ne bi bila problematična, če bi zadeve razpravljali tukaj - soočimo mnenja, vidimo, kje so konkretni primeri, zadeve popravimo, če gre res kje za problem. Ne. Ta zadeva je bila posredovana kot stališče civilne družbe v tujino in potem se politika, ki je najprej sprejela to oceno, sklicuje na stališče civilne družbe, ki je šlo v tujino, češ - novinarji v Sloveniji se pritožujejo, da je stanje takšno. Danes, mislim, da je neka poslanska skupina v Evropskem parlamentu zanikala, da bi poslanec socialistov v Evropskem parlamentu kadarkoli govoril kaj takšnega. Tudi ga ni nihče obtožil, nihče ni govoril o Evropskem parlamentu. To, je ravno tako, kot da bi jaz zanikal, da želi ta vlada rehabilitirati Miloševića. Nihče ni tega predlagal. Jaz lahko to mirno zanikam. Ne želimo tega. Ni se pa to zanikalo iz tistih krogov, kjer se stvari dejansko širijo. Seveda ne gre samo za to. Pod to peticijo sta podpisana dva novinarja, nobenih problemov s tem, vsak ima pravico, da podpiše kakršnokoli peticijo – dejansko - tudi če so stvari še tako drugačne od realnosti. Ustava garantira to pravico. Vlada je zadnja, ki jo želi komurkoli odrekati. Vendar se je kmalu pokazalo, da v praksi zadevo vodi eno od društev novinarjev, tudi vsa tehnična operativa je tam, čeprav niso vsi člani društva tega podpisali. Zadeva se je

izkazala za še bolj problematično v zadnjih dneh, ko so prišli do mene ali do mojih kolegov nekateri, ki so podpisani na tej peticiji, in v glavnem smo slišali tri stvari. Prvič, nihče jim ni povedal, da bo ta peticija poslana v tujino, na vse te naslove. Nihče. Ampak se je predstavilo to kot nek izraz stanovske solidarnosti do nekaterih kolegov, ki so bili premeščeni oziroma, ki niso več na tako dobro plačanih mestih kot so bili že na prejšnjih nalogah. Skratka, tem 570-im podpisnikom, vsaj ne vsem, nihče ni povedal, da bo ta peticija poslana v tujino. Bila je poslana v tujino preden je bila poslana slovenskim institucijam, bistveno prej. Jaz imam tukaj dopis, ki sta ga podpisala gospod Zgaga in gospod Šurc, nosi datum 26. september, se pravi 16 dni po tem, ko je šla zadeva v tujino in v tem dopisu piše, pošljamo vam peticijo, ki smo jo poslali že na 300 naslovov v tujini, predsednikom vlad, držav itn. Torej, običajno se, normalno bi bilo - ne glede na to, da se jaz ne strinjam s temi obtožbami, in da jih realno zanikam, ampak če kdo tako misli, bi bilo normalno, da to peticijo pošlje domačim institucijam. Naredimo razpravo in šele, če bi se dejansko pokazalo, da so problemi tako veliki, in da jih nihče noče reševati, se potem ta stvar pošlje drugim institucijam, ki na to reagirajo. Ampak namen ni bil ta, ampak je bil ravno obraten.

Ni pa to, kot pravim, edina stvar, ali ta obtožba glede cenzure, edina obtožba, ki je šla po različnih kanalih iz Slovenije in danes vpliva na ogled Slovenije v svetu. Dobili smo dve zahtevi iz Evropskega parlamenta, da Slovenija v času predsedovanja v Sloveniji, organizira konferenco o romskem vprašanju. Podpisana sta dva poslanca Liberalne demokracije v Evropskem parlamentu in še kar nekaj njihovih kolegov, ki so to sopodpisali. Najprej naj povem, da je ta zahteva prišla v času, ko je koledar dogodkov v prvi polovici naslednjega leta v Sloveniji poln. Skoraj ni rezerve, niti za nepredvidene dogodke, za kar je potrebno imeti rezervo. To je en problem. Drugi problem je to, da v Evropski uniji, v državah Evropske unije živi več kot dvanajst milijonov Romov. Več kot dvanajst milijonov Romov. Od tega v Sloveniji tam med šest in osem tisoč. Sedaj, je bila predstavljeno tako, kot da je romski problem v Evropi skoncentriran na Slovenijo. V kolikor bi mi to konferenco organizirali v Sloveniji, bi bil v ospredju Ambrus in družina Strojjan. Vtis, ki je nastal po Evropi je, - zaradi informacij, ki so prihajale iz Slovenije - da se država obnaša diskriminatorno do romske populacije. Resnica je ravno obratna. Ampak da dokončam zgodbo s to konferenco, v času, ko smo iskali rešitev - ker mi se ne bojimo organizirati to razpravo - vendar bi bilo nepošteno do te države, da nase prevzame, da na svoj ugled prevzame to, kar lahko ljudje gledajo, recimo po evropskih medijih, o dogajanjih z romskimi naselji v Rimu ali v Bolgariji ali v Romuniji, ali na Madžarskem ali na Slovaškem, kjer živi do milijon in pol Romov in še mnogih drugih evropskih državah, v Sloveniji jih je praktično najmanj od teh, kjer imajo romsko populacijo. Nepošteno bi bilo do te države, da bi to konferenco spremljale slike iz Ambrusa, slike, ki so bile mnogokrat namerno interpretirane ali pa potvorjene. Da bi naenkrat v Evropi in v svetu nastal vtis, kot da je romsko vprašanje skoncentrirano z vso težo v Sloveniji. To ne pomeni, da Slovenija beži od te razprave v času slovenskega predsedovanja - tu je zadnji dogovor s predsednikom Evropske komisije, da bo Slovenija soorganizator takšne konference, ne v Sloveniji, ampak v Bruslju. Ker je to evropski problem, slovenski delež je tukaj zelo majhen. Neposredni povod za to konferenco pa so dogajanja v Italiji, kjer je prišlo do podobnega primera, kot se je zgodil v Ambrusu in je bila reakcija italijanske vlade - če ste videli buldožerje - bistveno drugačna. V Sloveniji se je cela država ukvarjala s problemom ene romske družine. V Rimu so odstranili nelegalno romsko naselje, zaradi podobnega zločina kot je bil pri nas. Jaz ne želim tukaj reči, da bi mi morali ravnati enako. Želim samo povedati, da Slovenija ni država, ki ima taborišča za Rome. Da ni država, ki bi nase prevzela težo ključnega romskega problema v Evropi; bi bilo to nepošteno. Še posebej glede na to, da se je po dolgih letih - ustava ga je zahtevala že leta 1991 - v tem mandatu sprejel romski zakon, ki daje v roke lokalnih skupnosti in tudi vlade določene inštrumente za postopno reševanje teh vprašanj. Če pogledamo koliko socialnih prejemkov dobi romska populacija v Sloveniji in to primerjamo s prejemki te populacije v ostalih državah, boste videli, da je Slovenija v evropski špici. Torej, Slovenija ne krši pravice romske skupnosti. Ne krši. Ampak, jaz sem moral od lanskega decembra najmanj stokrat pojasnjevati to sogovornikom, predvsem novinarjem, kakšno je stanje. Na nek način nihče ne razume, da je država, ki ima 6.000 Romov oziroma da se je v državi, ki ima 6.000 do 8.000 Romov, kjer se skušajo reševati problemi - ne rečem, da so vsi rešeni, ne

rečem, da kdo od teh še ne trpi, ampak nikakor pa ni možno Slovenijo obtožiti, da krši človekove pravice neke narodne skupnosti, čeprav je ta informacija šla in najmanj stokrat sem moral jaz to pojasnjevati, vsi pa so se sklicevali na slovenske vire, ne na tuje. Vse informacije v tem v tujino so šle iz Slovenije. Hvala bogu so nekateri, ki so merodajni za oceno, prišli tudi pogledati stanje in so dali uravnoteženo oceno. Tudi romska skupnost priznava, da je ta vlada nekaj naredila. Minister te vlade, ki se je v času, ko je ta problem izbruhnil, ukvarjal s tem, in ki je bil obtožen, da uvaja segregacijo na osnovni šoli v Bršlinu, je dobil zahvalo Zveze Romov Slovenije, njihovo najvišje priznanje, 12. oktobra letos. Minister te vlade, ki je obtožena, da drastično krši človekove pravice Romov, z obtožbami iz tujine, ki prihajajo iz Slovenije. 4. oktobra 2007 - pred dobrim mesecem - je Liberalna akademija Slovenije, kolegij gospoda poslanca Školča, ki je prej spraševal po imenih, poslala Evropskemu združenju tožilcev v Haag - se opravičujem, če nisem prav prevedel naziva - obtožbo zoper slovensko državno tožilstvo, zaradi romskega vprašanja oziroma zaradi primera Strojan, češ, da slovensko tožilstvo ni ravnalo prav, ker ni sankcioniralo slovenske policije, zaradi ravnanja v primeru Strojan. 4. oktobra letos gre gnusna obtožba v Haag s strani Liberalne akademije. Se opravičujem, ker prej, ko je bilo poslansko vprašanje kolega Školča, tega podatka še nisem imel; vsak dan nas kaj presenetiti. Torej, Slovenija je bila večkrat v situaciji, ko je bilo izjemno pomembno, da stopimo skupaj, da držimo skupaj, da domačega perila ne peremo v tujini, ko je bila situacija v tem državnem zboru obrnjena. Ko so stranke, ki so zdaj večinoma v koaliciji, bile v opoziciji, se nikoli ni zgodilo, da bi iz Slovenije v svet šla obtožba, češ, takšna država kot je Slovenija ne zasluži članstva v Evropski uniji. Nasprotno, pomagali smo z vsemi močmi, da je bil ta cilj dosežen; enako, ko je šlo za druge pomembne nacionalne projekte. Zdaj pa je šel v Evropo in v svet apel, da takšna država, se pravi, Slovenija, predstavlja grožnjo, nevarnost za sedanost in prihodnost Evropske unije. Torej, ali lahko vlada takšne države, ki je obtožena, ki vsak dan čaka, koliko deset novih člankov in zapisov na to temo bo še izšlo v evropskih medijih, dobro dela? Ker je treba veliko časa, jaz osebno moram veliko časa potrošiti za to, da predvsem novinarski evropski srenji razlagam, da stvari niso takšne in jih prosim, da predstavijo konkretne primere, na katere lahko odgovorim. Potem mi berejo to peticijo, na katero pač lahko doma prepričljivo odgovorim, ne morem pa prepričljivo odgovoriti tujim sogovornikom, ki ne berejo slovenskih časopisov. Ki ne vedo, da je treba z lupo iskati kakšno pozitivno omembo te vlade. Ki ne vedo, kakšna je dejanska lastniška struktura slovenskih medijev. Ki ne vedo, kdo dejansko vedri in oblači, kdo je v prejšnjem mandatu klical na nacionalno televizijo in urejal oddaje in dnevnike in to občasno še vedno počne, in tako naprej. To, je težko razložiti tujcem, ki dolgo časa živijo v nekem normalnem medijskem prostoru. Skratka, to, kar se zdaj dogaja, so noži v hrbet slovenskim institucijam, ki bi morale imeti, ko gre za te ključne izzive, podporo tudi doma.

Torej, to je bil del teh očitkov, na katere je pač treba odgovarjati. Drugi del teh očitkov, češ da Slovenija krši človekove pravice. Na podlagi podobnih informacij prihaja na račun reševanje vprašanja izbrisanih. Tri teme so. Vlada cenzurira medije in je nevarnost za bodočnost Evropske unije, Vlada krši človekove pravice romske skupnosti v celoti - to je blago vprašanje ali trditev, grobo pa je, da imamo taborišča za Rome. In tretje je, da krši človekove pravice tako imenovanih izbrisanih. Ne bom ponavljal cele zgodovine, ampak to vprašanje so reševale tri prejšnje vlade. Poznamo zgodovino odločitve ustavnega sodišča, referendum z zelo jasnim rezultatom in sporočilom. Vemo tudi, kakšno je bilo dejansko stanje leta 1991 in leta 1992. Vemo, da je ta država velikodušno ponudila državljanstvo ob svojem rojstvu vsem, ki so ga želeli. Nikomur ga ni zavrnila. Vsak, ki je imel stalno bivališče v tej državi je dobil državljanstvo. Tudi vse ostale statuse si je lahko sam uredil vsak, če je hotel. Če si kdo ni mogel urediti tega statusa, če - ne vem - ni mogel do dokumentov, ki so zaradi vojne na Balkanu bili kje drugje, priznavamo, da se mu je lahko storila krivica in da je te stvari treba individualno popraviti. Pristati pa na tezo, da je Slovenija ob svojem rojstvu izbrisala 18 tisoč - zdaj vsi pišejo svojih državljanov - pa enostavno ni mogoče, ker to ni res. Res so odločbe ustavnega sodišča, ki določajo, da je potrebno problem reševati v paketu. Res je tudi, da imamo rezultat referendum, ki govori drugače. Res pa je tudi, da ima ta država prakso, kako rešiti takšno zapleteno situacijo. V tem državnem zboru je bila uporabljena. Imeli smo referendum o večinskem volilnem sistemu, imeli smo odločbo ustavnega

sodišča, potem, ko niso želeli realizirati tega referendumu. Odločba ustavnega sodišča je rekla, v Sloveniji je potrebno uveljaviti večinski volilni sistem. Ali imamo danes v Sloveniji večinski volilni sistem? Kljub temu, da jasno piše v odločbi, kdo je zmagal na referendumu. Nimamo tega večinskega volilnega sistema, ker je ta državni zbor z ustavnim aktom določil, da bomo še naprej imeli proporcionalni volilni sistem. Mi smo predlagali - zaradi podobnega nasprotja med odločitvami različnih institucij, da tudi to vprašanje rešimo z ustavnim zakonom. Tako, da bomo čisto vsak posamičen primer konkretno obravnavali in če je bila storjena krivica, to krivico tudi popravili. Hkrati pa - kar je največja nevarnost - omejili možnost izplačevanja drastičnih odškodnin, ki preti, če se v paketu realizira odločba ustavnega sodišča. Mi smo na začetku tega mandata - in tudi kasneje - opravili več posvetovanj. Bilo je rečeno, ustavni zakon je sprejemljiva rešitev. Bolj je čas tekel bolj so bile to samo besede. Na enkrat ni bilo več podpore. Bolj se je začelo muditi zaradi tega, bolj želimo to vprašanje rešiti, bolj se je s tem špekuliralo. Na koncu je vlada morala sama predlagati ta zakon. Ker je potrebna dvotretjinska večina, ker te večine očitno ni, bo to vprašanje ostalo odprto. Nekateri ga želijo imeti odprtega zato, da bo vlada oziroma da bo Slovenija tudi po tem vprašanju na prangerju.

Teror nad mediji, samocenzura. Zaradi tega terorja, ki ga izvaja vlada, mediji izvajajo samocenzuro. Torej, človek ne ve ali bi to jemal z jokom ali s smehom. Zelo pa iščemo članke, kjer bi se dalo prebrati tudi kaj pozitivnega o vladi, hkrati pa ta vlada nadzoruje vse medije. Torej, ta vlada nadzoruje vse medije, hkrati pa naroča tem medijem, ki jih nadzoruje, naj kritizirajo vlado. Približno taka je očitno situacija. Pritiski na novinarje - tudi tukaj ni naveden niti eden konkreten primer. Če bi bil - morda je bil kje upravičen - bi se lahko o njem pogovarjali, ampak ne, za samocenzuro niti za pritiske ni naveden niti en konkreten primer. Torej, vlada ne kontrolira medijev, nima lastniških deležev, ki bi lahko kakorkoli vplivali v medijskih hišah in ne izvaja cenzure. Lastniško stanje oziroma o tem kdo je lastnik medijev v Sloveniji je, če se človek malo potruži na internetu, več ali manj dostopno. V gradivu, ki ga boste dobili kot dodatno obrazložitev te moje zahteve za zaupnico, je natančno navedeno - za vse najpomembnejše medije - kdo je lastnik. Vidi se - približno ali pa zelo natančno - kakšna je politična barva lastnikov, ki vedrijo in oblačijo v medijskem prostoru v Sloveniji. Ampak, da najprej pometemo pred lastnim pragom, Republika Slovenija ima posredno, preko Slovenske odškodninske družbe, manjšinske deleže v Večer - 10%. Preko Mobitela, ki je v večinski državni lasti oziroma lasti Telekom, 2% v Dnevniku. Preko Luke Koper, HIT-a in Intereurope skupaj 30% v Primorskih novicah. Tiskanih medijev je v Sloveniji 918. Republika Slovenija, z izjemo nacionalnega radia in televizije, nima nobenih lastniških deležev v digitalnih medijih. Republika Slovenija je lastnik Zavarovalnice Triglav, ta je večinski lastnik družbe Triglav naložbe d.o.o., ta družba pa je manjšinski lastnik televizije Info TV. Po analizi Urada Vlade za komuniciranje za obdobje avgust 2007 - oktober 2007 je bilo v medijih - ki jih spremlja javni kliping in ki je dosegljiv - o vladi in njenem delu napisanih 1580 negativnih prispevkov. V obdobju Ropove vlade, v času od avgusta 2003 do oktobra 2003 je bilo negativnih člankov o vladi 689. Še enkrat manj. Javnomenjska raziskava polit barometer - mislim, da ne bo nihče rekel, da jo nadzoruje vlada - je v septembru leta 2007 dve vprašanji namenila tudi medijski avtonomiji. Po raziskavi polit barometra podatki kažejo, da večina vprašanih v Sloveniji meni, da je objektivnost poročanja za časa sedanje vlade večja kot pred leti. Inštitut IRSA je naredil analizo slovenskih medijev, glede na odnos do gospodarskih in socialnih reform. Ugotovitve: negativna medijska prezentacija vlade kot celote oziroma predsednika vlade izrazito prevladuje v odnosu do pozitivne. Ni niti najmanjših pokazateljev pri tezi, da bi mediji v zadnjem času oziroma mandatu te vlade, zaradi domnevnih pritiskov ali drugih razlogov postali provladni, temveč bi lahko prej domnevali o morebitnem nasprotnem trendu. Mirovni inštitut, sogovornik mnogih tujih dopisnikov, ki pridejo k nam, je v raziskavi o nacionalni televiziji ugotovil - »programske usmeritve in način poročanja se v zadnjih dveh letih niso spremenili«.ocene mednarodnih organizacij, ki ocenjujejo stanje na področju medijske svobode, kakor tudi domače analize in raziskave tega področja, kažejo, da Slovenija sodi v skupino držav z najvišjimi ocenami iz medijske svobode in stanja demokracije. Gre za naslednje analize in ocene. »Nations in Transit 2007« je pripravila neodvisna Freedom house in analiza se nanaša na tranzicijske dežele oziroma države. Slovenija je po tej analizi Freedom house uvrščena v skupino držav z neodvisnimi mediji. V skupini

proučevanih držav Freedom house, se pravi tranzicijskih, je Slovenija prva, kar zadeva splošno raven demokracije in medijske svobode v regiji. Ista organizacija izvaja tudi stalno analizo medijska svoboda "Freedom of the press", v kateri so ocenjene tudi druge države, ne samo tranzicijske. Ta analiza kaže oziroma uvršča Slovenijo v prvo skupino držav - z dobrim stanjem na področju medijske svobode - poleg Avstralije, Avstrije, Madžarske, Japonske in Francije. Mnoge evropske države, mnoge članice Evropske unije so uvrščene nižje. Reporterji brez meja v svojem poročilu za leto 2006 Slovenijo uvrščajo v skupino držav z najbolj urejeno medijsko sfero. Tudi za leto 2007 v poročilu Reporterjev brez meja ugotovimo, da je stanje na področju medijske svobode v Sloveniji označeno kot dobro. Slabše od nas so - po tej oceni - uvrščene Francija, Španija, Italija, Združene države, Avstrija in ostale. Različne analize torej, domačih in mednarodnih institucij. Prihaja do precej enotnega rezultata, da je stopnja medijske demokracije in svobode v Sloveniji na ustrezni in mednarodno primerljivi ravni. To ne pomeni, da ni posamičnih primerov, kjer kakšen od novinarjev pride v situacijo, ki si jo ne bi želel. Dvomim, da je kakšna država kjer se to ne dogaja. Ni pa nobene, prav nobene države na svetu, kjer bi zaradi tega 570 novinarjev v svet poslalo oceno, ki je bila prej zapisana v politični dokument ene od političnih strank, da vlada v Republiki Sloveniji izvaja cenzuro, pritiske na novinarje. Še posebej ni nobene države, kjer bi 570 novinarjev za lastno državo zapisalo, da predstavlja grožnjo za prihodnost in sedanost Evropske zveze. Te primerjave ne boste našli. Ampak poglejte, recimo da bi bilo vse to res, recimo da bi bilo vse to, kar piše v peticiji, res. Da je samocenzura, da so pritiski, da se novinarji, da 570 novinarjev v Sloveniji - jaz moram reči, da do pred časa sploh nisem vedel, da jih je toliko ne upa svobodno pisati. Recimo, da je bilo to res. Ali je to hujše od poskusa umora novinarja? Med nami sedi kolega Miro Petek, novinar Večera preden je kandidiral za poslanca, ki so ga grobo napadli, pretepli, zaradi njegovega pisanja in skoraj ubili. Še danes se ne ve kdo. Nobene peticije ni šlo v svet takrat, da je v Sloveniji ogrožena medijska svoboda, pa so skoraj ubili njihovega kolega. Ali, nekaj dni nazaj je - mislim da - vrhovno sodišče po dolgih letih pravomočno ugotovilo, da so novinarju Tomažu Rancu nezakonito prisluškovali oziroma nezakonito, brez sodne odločbe, spremljali njegove pogovore oziroma komunikacijo. Je šla kakšna peticija v svet zaradi prisluškovanja novinarjev? Ne, zaradi suma ali ugibanja, zaradi pravomočne odločbe. Jaz je nisem videl. To se ni zgodilo v mandatu te vlade. Če bi se, tudi na Papua Nova Gvinejo bi poslali peticijo, zagotavljam. Ker pa se to ni zgodilo v mandatu te vlade, je gospod Kos, glavna zvezda slovenskih dnevnikov - bolj prisluškuješ, večja zvezda si. Ugotovilo se je, v tem mandatu, da se je v času prejšnje vlade protiustavno, nezakonito prisluškovalo na tisoče individualnih telefonskih priključkov, konkretnih števil, brez sodne odločbe. Pod krinko tako imenovanega spremljanja mednarodnih zvez. Kadarkoli ste klicali v tujino, ali kadarkoli je vas kdo klical iz tujine, so vam lahko prisluškovali. Ne da bi za to kadarkoli izvedeli, ne da bi kakšno sodišče to vedelo, ne da bi parlamentarno nadzorna komisija kadarkoli v prejšnjih mandatih to nadzorovala. Znotraj te, tako imenovane mednarodne komunikacije, so govorili tudi novinarji. Prisluškovalo se je tudi novinarjem. Ali je šla kakšna peticija v svet, ko se je to ugotovilo? Ne. Ampak je 570 ošiljenih peres zgodbo obrnilo, češ, da je bilo to že potrebno, ker se je takratna opozicija dogovarjala za incidente s sosednjo državo in da je bilo že koristno, ker so jih pač ujeli. To je čista laž. Izrečena je bila zato, da se zakrije drastično kršenje človekovih pravic, kar je sedaj dokazano, ugotovljeno, razčiščeno, tudi z obrazložitvijo sodbe ustavnega sodišča. Omare posnetkov so v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji iz tega mednarodnega spremljanja zvez; koliko jih je izginilo, ne vem. Našli smo kombi z napravo, ki lahko prisluškuje mobilnim telefonom brez - jasno - kakršnekoli odločbe. Tri odločbe so v arhivu sodišča, kombi pa ima prevoženih ne vem koliko 12 tisoč kilometrov. In ni bilo nobene novinarske peticije, ni bilo nobenega resnega vprašanja te stanovske organizacije, ali ni bila morda s tem tudi ogrožena medijska svoboda v Sloveniji. Nič od tega. Ampak peticija - v času, ko se zbirajo informacije o Sloveniji - o tem, da vlada krši medijsko svobodo. Ta vlada. Obstajajo primeri drastičnega, nekorektnega ravnanja medijev. Obstajajo tudi primeri cenzure ali pa samocenzure, vendar jih ne izvaja ta vlada in temu ne rečejo cenzura, rečejo sprememba uredniške odločitve. Do tega prihaja tudi v teh časih. Torej, v časopisu, iz katerega je praktično največ podpisnikov te peticije, ki tožijo zaradi tega, da jih vlada zatira, so naredili veliko zgodbo iz moje izjave o zavrnjenem kruhu. Na prvi strani z velikimi naslovi in na notranjih straneh, mislim, da še stokrat. Ko sem skušal to pojasniti, sem rabil zelo veliko

spretnosti, da sem našel svojo izjavo - na 20. strani spodaj, pri reklami o Probanki, pri spodnjih okončinah štirinožca. Mislim, da so to našli samo tisti, ki imajo radi domače živali. Na 20. strani v tem časopisu. Ker sem javno rekel, da to ni korektno, sem bil obtožen pritiska na neodvisne medije. Delo, zagotovo najvplivnejši slovenski dnevnik, večerna izdaja, 19. oktober 2007. Če se ne motim, v času po prvem krogu in pred drugim krogom predsedniških volitev ter pred referendumom, zelo občutljiv čas. Dvomim, da gospod Lahovnik to prvič vidi. Prva tema, ki je bila napovedana danes v Delu "Raziskovanje ali prisluškovanje - Navodila za proučevanje verskih obredov, ki jih pri predmetu politologija od študentov na Fakulteti za družbene vede zahteva predavatelj in podpredsednik Socialnih demokratov Igor Lukšič. Od slušateljev zahteva spremljanje maš in poročanje o morebitni politični dejavnosti duhovnikov med obredi." V tem časopisu je potem na drugi strani ta tema obdelana novinarsko, prikazana je z obeh strani: izjavo gospoda Lukšiča in tistih, ki se s tem ne strinjajo. Ampak to je šlo v večerni izdaji, ki izide v majhni nakladi. V glavnem jo razdelijo po Ljubljani - očitno tudi nekaterim, ki jih je to zmotilo. Potem je izšla jutranja izdaja, ki gre seveda po celi državi. Na prvi strani še vedno beremo napoved tega istega članka "Raziskovanje ali prisluškovanje" - nekdo ni bil temeljit. V časopisu pa tega ni. Tisti bralci, ki so to iskali tega niso našli, pri najboljši volji. Ali kdo verjame, da je Vlada Republike Slovenije posredovala, da je ta članek izginil?! Seveda, stvar ni ostala neopažena, nekateri so pač spraševali kaj se je zgodilo. Bilo je tudi pojasnilo češ, da se je uredništvo odločilo, da je ocena predsedniškega soočenja bolj pomembna od te teme, in je pač zamenjalo. Nobene peticije ni bilo v tujino zaradi tega, tudi nihče ni rekel temu cenzura. Iz uredništva Dela, dolga lista podpisnikov zoper cenzuro. Bilo je nekaj pritožb s strani mojih kolegov iz vlade, predvsem zato, ker se niso objavili popravki navedb, ki so bile napačne. Zakon to možnost daje. To, je bilo pa takoj okarakterizirano za pritisk, malodane za cenzuro. To je ena od izdaj Dela. Prekriti so tisti prispevki, tudi na naslednjih straneh je podobno, ki jih napišejo tisti, ki so pod pritiskom oziroma tisti, ki jih ta vlada "kao" cenzurira. Če bi bilo to res, bi Delo izgledalo takole. Ga praktično ne bi bilo. Zadeva je popolnoma obrnjeno prikazana kot pa je v realnosti. V okviru edicij dela obstaja tednik Mag, ki piše kritično na vse strani. Na novinarje in na urednika Mag-a pa se izvajajo pritiski naj se to ne počne več. Morda me bo demantiral, ker je tam v službi, lahko pa se navedejo konkretni podatki oziroma so nekateri že bili objavljeni. Kakšna je pravzaprav lastniška struktura medijskega imperija v Sloveniji? Jaz upam, da ste dobili razmnoženo gradivo iz katerega se to nazorno vidi. Obstajata dva holdinga oziroma dva konglomerata, ki v Sloveniji izdajata oziroma tiskata, objavljata, emitirata večino novic. Izdajata tudi revije, ki ustvarjajo javno mnenje na drug način, ne preko novic. Na čelu enega holdinga ali konglomerata, ki izdaja Dnevnik, to je dnevni časopis, Direkt, to je dnevni časopis, Nedeljski dnevnik, to je tednik z najvišjo naklado - mimogrede urednika Nedeljskega dnevnika ni ne imenovala ne zamenjala ta vlada, gospod Šetinc je tam že 30 let, imenovala ga je še ranjka SZDL. Izdajal pa tudi v povezavi s hčerinskimi družbami vse edicije Dela Revij od Jane, Lady, Obrazov in ostalih zelo branih tednikov. Na čelu tega konglomerata je gospod Bojan Petan, dolgo časa predsednik Liberalne demokracije v Brežicah. To je ta imperij, kjer je zaposlenih nekaj 100 slovenskih novinarj in novinarjev, tudi veliko podpisnikov in podpisnic te peticije. Jaz ne vem ali je gospod Petan še v Liberalni demokraciji, morda je zdaj v Zaresu ali pri SD-ju, ampak dolgo časa je bil predsednik Liberalne demokracije v Brežicah. Torej ni neka nepolitična osebnost. Ta konglomerat obvladuje ta del slovenske medijske scene. Obstaja drugi, na čelu katerega je Pivovarna Laško, izdajajo Delo, Dnevnik oziroma Delo, Večer, oba sta dnevnik, Slovenske novice, najbolj brani dnevnik v Sloveniji, Sedem dni brezplačnik Total in še vrsto edicij. Dva dni nazaj je prvi človek Pivovarne Laško izjavil v kamero, da je član Socialnih demokratov. Ne Slovenske ljudske stranke, ne Nove Slovenije, ne DeSUS-a, ne Slovenske demokratske stranke, ampak Socialnih demokratov. Kje so tiste, spoštovani kolegi iz Socialne demokracije, kapitalске povezave preko katerih vlada obvladuje medijski prostor v Sloveniji in pritiska na vas in na spoštovane novinarke in novinarje. Med podpisniki te peticije so dejansko ljudje, ki niso redno zaposleni, novinarke in novinarji, ki so svobodnjaki na pogodbah, slabo plačani, marsikdo je to podpisal na podlagi neposrednih osebnih izjav teh ljudi, zato ker je bilo to potrebno. Stanovska organizacija novinarj in novinarjev, novinarski sindikat in Društvo novinarjev, v tem primeru predvsem novinarski sindikat, je v zadnjih letih bore malo naredilo za to, da bi tudi svobodni novinarji imeli nek dostojen status, z izjemo

kakšnih 20, 30 njihovih kolegov, ki - poleg tega dobijo zelo dobre plače, ki presegajo ministrske plače ali plače poslancev - imajo še razne svetovalne in piar pogodbe z različnimi podjetji, kjer dobijo dodatne tisoče ali deset tisoč evrov na mesec in na leto. Do začetka mandata te vlade, ponekod pa to še vedno traja, so bile take pogodbe sklenjene tudi z mnogimi podjetji v državni lasti. Ne izključujem, da je to ponekod še vedno praksa. Pogodbe so bile podpisane tudi za več let. Torej, na tej listi 570 podpisnikov so ljudje, ki na mesec potegnejo 10.000 evrov in so ljudje, ki dobijo 1.000 evrov plače. Niso vsi v enakem položaju. Sindikat novinarjev ni naredil veliko za tiste, ki so dejansko v nevhvaležnem statusu. Organiziral je stavko 3. oktobra 2004 na dan volitev. Volitve so minile, danes nihče več ne ve zakaj je bila stavka, ali so bile zahteve uresničene, ali ne. Tudi sindikat je naslednji dan prenehal z agitacijo. Agitacija je bila samo do volitev. Mnogi za stavko še danes ne vedo zakaj je bila. Torej, jaz bi predlagal, da se vendarle loči zrn od plev, da se stvari ocenjuje, ko gre za tako pomembno poklicno skupino na podlagi dejstev, ne na podlagi politične propagande. Ta vlada se ne boji kritik na svoj račun. Če bi se bali kritik na svoj račun, ta vlada ne bi niti prisegla, saj je prisegla v plazu kritik. Še enkrat več kritičnosti je do te vlade - statistično dokazano - kot pa je bilo to v prejšnjih mandatih. So tudi kritike, ki so utemeljene. Ni vlade, ki bi delala vse prav. So tudi kritike, ki so dobre, ki so takšne, da iz tega potegneš pravilne zaključke, popraviš zadeve. Kritika je absolutno potrebna. Jaz tu nimam nič proti, če bi bilo od oktobra oziroma od avgusta do oktobra letos, objavljenih namesto 1500, 5000 kritičnih člankov o vladi v Sloveniji. Takoj podpišem, pod pogojem, da se Slovenije ne blati v tujini, Pod pogojem. Žal te izbire nismo imeli. Tako, da smo zelo zaskrbljeni. Vlada se boji tistih napadov, ki ne vplivajo na podobo te vlade, ampak vplivajo predvsem na podobo Slovenije. Vlade prihajajo in odhajajo, Slovenija pa ostaja. Prišli bodo drugi mandati, druge vlade, še vedno bo pa v arhivih evropskih medijskih hiš ta peticija, s temi obtožbami in slike, ki so zdaj objavljene. Ko bo morda Slovenija vodila Evropsko unijo čez 15 ali 20 let, v drugačni vlogi, bodo spet iskali informacije o njej, se bo to spet pojavilo. Narejena je bila trajna škoda. Pred nekaj dnevi sem slišal oziroma smo vsi slišali izjavo bivšega, uglednega politika, ki je dejal, da Slovenije nihče ne enači z Belorusijo, potem pa dodal: "Če je v Sloveniji kaj Beloruskega, je to obnašanje vlade in njenega predsednika. Njegov odnos do sindikatov ..." in tako dalje. Torej, v Sloveniji ni nič beloruskega, če je v Sloveniji kaj, nihče ne enači Slovenije z Belorusijo - ta peticija jo enači. "Če je v Sloveniji kaj beloruskega, je to obnašanje vlade in njenega predsednika." Najprej zanikanje, potem pa potrditev v isti izjavi. Tudi Vlada Republike Slovenije je del Slovenije. Tako kot bivši politiki in kot vsi državljani. Vsi smo del te Slovenije. Institucije te države Slovenijo predstavljajo navzven. Nihče tega zunaj ne personalizira, gleda osebno. Ko gremo ven, ko javljamo stvari ven, smo pač vsi Slovenija. Če trdimo, da se vlada ali pa da se predsednik vlade obnaša tako, na beloruski način, da je to za tujino. Predsednik slovenske vlade in vlada je slovenska vlada. Te izjave so bile izrečene prelahko. Glede na dejstva, prelahko. Ko sem jaz v torek prvič obrazložil situacijo in napovedal - vlada je nekaj naredila - tudi povedal, za kaj gre, se pravi za diskreditacijo države v tujini, sem dobil veliko opozoril. Češ nihče, ki je šel v vojno z mediji ni preživel. Nihče, ki skuša dokazati svoj prav nekemu, ki vsak dan oblikuje javno mnenje, ne more zmagati. Morda za dva dni, potem pa se stvari obrnejo. Rekli so mi, imaš slabo izkušnjo. Še vedno ti očitajo labodji spev slovenskih novinarjev. Na tem prostoru, v neki drugi dvorani - zdaj je prenovljena - se je po prvih demokratičnih volitvah, aprila leta 1990, oblikoval prvi svobodno izvoljeni parlament, takrat še skupščina s tremi zbori. Zbore so skušali konstituirati najstarejši poslanci, večino iz takratne Slovenske ljudske stranke, stari 70, 80 let, nevešči politike. Bilo je veliko zapletov. Ljubljanska televizija je to prenašala, komentatorji so se norčevali iz teh ljudi, nekateri uredniki. Jaz sem šel za govornico in sem protestiral proti temu ravnanju. Posnetek obstaja, magnetogram obstaja. Dejal sem, da to ni dostojno, da so nekateri uredniki na ljubljanski televiziji, da so prikazali labodji spev partijskega poročanja in naj se to konča. Ni minilo veliko - nekaj dni - in je bila stavka na ljubljanski televiziji, zaradi izjave poslanca Demosa, ki je napovedal labodji spev novinarjev. Jaz nisem govoril o novinarjih, absolutno ne. Nisem govoril niti o vseh urednikih, samo o tistih, ki so pač smešili najstarejše poslance na ljubljanski televiziji. Potem je bila ta laž objavljena še tisočkrat. Jaz sem jo velikokrat demantiral, ampak nisem uspel. Še vedno, tudi zdaj v teh dneh, se mirno zapiše, da sem jaz že leta 1990 napovedal labodji spev slovenskim novinarjem. Torej, ne delam si nikakršnih iluzij. Tudi to, kar sem danes govoril, bo nekaj časa ostalo - morda bo kaj zaleglo za dodatni premislek - čez nekaj

mesecev bodo moje besede sprejete, obrnjene. Nihče ne bo šel gledati magnetograma, niti posnetkov. Objavljenih bo še več posebno posnetih slik, karikatur, smešenj, osebnih žalitev. Prej sem prišel s te stavbe, fotografi nekaterih medijev so ležali na tleh, da bi ujeli najbolj primeren kot za dobro fotografijo, kakršne se objavljajo v zadnjem času. V nekaterih uredništvih plačujejo, imajo interna tekmovanja v tem smislu in te bitke ni možno dobiti. Si ne delam iluzij, da jo v tem smislu bomo. Nič ni drugačne situacija kot je bila po prvih svobodnih volitvah, kar se tega tiče. Na to peticijo, ki je šla v tujino, ki je Slovenijo obtožila, da predstavlja grožnjo za sedanost in prihodnost Evropske unije, se je odzvalo kakšnih 30 stanovskih kolegov teh podpisnikov, ki so se zavzeli za profesionalnost. Razmerje je približno takšno, 570 proti 30. Ne delam si iluzij, da se bo čez noč spremenilo. Tukaj ni možno zmagati, vsaj ne kratkoročno. Zadeve bodo obrnjene. Vendar sem se kljub temu odločil, da o teh stvareh spregovorim. Na eni točki je naša dolžnost, da ne popustimo. Na točki, ko ne gre samo za ugled te vlade, ampak ko gre za ugled Slovenije. Ta tanka črta ali pa debela, je bila tukaj prekoračena. Teh obtožb se ne bi smelo poslati v tujino, na te naslove. Vsaj ne prej, preden to ne pride na domače institucije, preden se ne konkretizira in preden jih ne razčistimo. Še posebej se ne bi smelo o Zakonu o RTV, ki je bil sprejet leta 2005, na ta način problematizirati v tujini septembra leta 2007, v času, ko je Slovenija v fokusu.

Torej, zaradi tega smo ta vprašanja postavili. Ugled Slovenije v svetu je nekaj, kar je v našem skupnem interesu. Naša dolžnost je, da ugled Slovenije v svetu branimo. Ni cene, ki jo ne bi bilo potrebno za to plačati, vključno z mandatom te vlade. Ta mandat je na razpolago. Pošteno bi bilo, da tisti, ki mislite, da ta vlada predstavlja grožnjo za sedanost in prihodnost Evropske unije, ali mislijo, da država s to vlado predstavlja takšno grožnjo, da zberete deset podpisov, vložite konstruktivno nezaupnico, izberete drugo vlado. Naredili bomo vse kar je v naši moči, da bo ta začela dobro delati. Vsi ljudje, ki so delali na pripravah, bodo ostali, nobenega problema ni. Če je to ocena, se mi sami umaknemo. Pozvali smo vas na to. Ni res, da se ta vlada, zdaj, naenkrat ukvarja sama s sabo. Ni res, da ta vlada nima rezultatov. Za mano sedijo kolegice in kolegi, ki garajo noč in dan; nekaj jih je pregorelo in jih ni več. Delamo tudi napake, marsikdo jih je storil tudi več in je pač odšel. Vendar očitati tej ekipi, da predstavlja grožnjo za sedanost in prihodnost Evropske unije, lepo vas prosim! In to razširiti do zadnjega lokalnega medija v Evropski uniji. Ko smo prevzemali ta mandat, se je govorilo o tem, da bo Slovenija izumrla, da so demografski trendi negativni, da nas je vse manj. Od leta 2004 nas je vse več, trendi so se obrnili. Ne rečem, da ima za to vse zasluge ta vlada, zagotovo pa je povečanje blaginje vplivalo tudi na to. Po desetih črnih letih so se stvari obrnile in se še obračajo na bolje. Imate v prilogi konkretne številke, na zaslono graf, ki to kaže. Gospodarska rast - slišal sem enega od politikov opozicije, ki je prej dvanajst let vedril in oblačil v zakulisju, da so zdaj rezultati nekje na ravni leta 2004, edino inflacija je višja. Nič ni višja, kot je bila leta 2004 ali pa leta 2003, bistveno višja pa je gospodarska rast. Bili smo, ko smo se pogajali za naslednjo finančno perspektivo, po tistih podatkih med 70 in 80% razvitosti povprečja Evropske unije. Danes je Slovenija preko oziroma bo ob koncu leta preko 90%. Odpravili smo na stotine birokratskih ovir, ki ljudem olajšujejo življenje. Vložili smo izjemne napore v promocijo slovenskega gospodarstva v tujini, bistveno več teh trgov je bilo odprtih kot kadarkoli prej. Ta vlada je prva v zgodovini, ki je zavezila zaposlovanje v državni upravi; prej se je birokracija drastično razraščala in tudi sredstva za to. To, je prva vlada v zgodovini, ki je drastično znižala, občutno znižala javno porabo, za 3%, realen rezultat. Ko je padla Demosova vlada, se je v dveh mesecih javna poraba - takrat leta 1992 - dvignila za nekaj odstotnih točk. Šele zdaj smo to na nek način popravili. Vstopili smo v evro območje. 22. decembra letos bodo padle notranje meje Evropske unije. Ne bo več mejne črte, ki bi bila vidna ali pa mejne kontrole na mejah med Slovenijo, Italijo, Avstrijo in Madžarsko. Grozilo je, da se umik schengenske meje zavleče za dve ali več let. Slovenija je tista, minister za notranje zadeve Republike Slovenije je bil tisti, ki je organiziral nove članice za to, da so se ustvarile tehnične možnosti. Razširili smo informacijski sistem Schengena 1 in meje se bodo odpravile. Pravzaprav isti dan, ko bomo slavili ta dosežek, boste vlagali interpelacijo zoper tega ministra, ki naj bi bil kriv za ravnanje varnostnih služb, kljub temu, da je pravočasno predlagal zakon, ki je stvari urejal, pa je ta zakon padel po vetu državnega sveta. Toliko o trdni večini te koalicije.

Ta vlada je od glasovanja v tem državnem zboru, da sprejmemo ponudbo za vodenje Evropske unije v prvi polovici leta 2008, vložila ogromno naporov v priprave. Vsi ti ukrepi niso bili vidni, ampak Slovenija je danes pripravljena. Tudi ukrepi za osamosvojitve, ki jih je Demosova vlada vlagala od plebiscita do junija 1991, niso bili vidni. Ko je izbruhnila vojna, smo zmagali. Nekaj tednov, še pred vojno, je bila vlada obtoževana, da nismo pripravljeni, da bomo jedli travo, da bo ne vem kaj. Nič od tega se ni zgodilo, ampak ukrepi niso bili vidni. Tudi sedaj niso. Terjajo pa ogromne napore. Ta vlada je skušala pri nacionalno pomembnih temah graditi zavezništva preko koalicije. Podpisali smo Partnerstvo za razvoj. To partnerstvo je dalo dobre rezultate na mnogih točkah, ampak za partnersko sodelovanje je potrebna iskrenost in je potreba tudi verodostojnost. Znotraj tega partnerstva smo v celoti uskladili resolucijo o razvoju visokega šolstva. V celoti. Podpredsednik Socialnih demokratov, gospod Igor Lukšič, je podpisal - škoda ker nimam tukaj, sicer pa je bilo to objavljeno - da je resolucija usklajena, in da jo podpirajo. To je bilo vloženo v državni zbor; je njegova kolegica, gospa Potrata, zahtevala odstop ministra za visoko šolstvo zaradi te resolucije. Torej, za sodelovanje je potrebna verodostojnost. Jaz ne želim, da se sedaj v vse poteze, ki se jih podpiše, dvomi - tako kot se je zgodilo s podpisom o meji med slovensko in hrvaško vlado v prejšnjih mandatih, ko je sedaj že pokojni predsednik vlade, hrvaški sporazum podpisal, potem ga pa niso ratificirali in so poslanci njegove lastne stranke glasovali proti temu. Sedaj je ta verodostojnost na približno enaki ravni. Ko daš besedo, ko stvari podpišeš, jo moraš držati, drugače ni partnerstva.

Torej spoštovani! Od osamosvojitve naprej je Slovenija imela ali pa je bila za Slovenijo značilna ambicija, da bi se sploh vedelo, da Slovenija obstaja. Da bi se vedelo, da smo, kakšni so naši interesi. Iskali smo zaveznike, iskali smo naklonjenost različnih centrov moči v Evropi in po svetu. Pri izzivu, ki je pred nami, se pravi pri vodenju Evropske unije, gre za neprimerno več kot to. Gre za vprašanje Slovenije kot voditeljice EU in s tem za njen najbolj izrazit vstop na svetovno sceno. To je vloga kot jo slovenski narod v svoji zgodovini še ni imel. In to pozitivna vloga. O Sloveniji se je veliko pisalo, ko je bila v vojni. Zaradi tistega pisanja nihče ni vlagal v Slovenijo. Sedaj bo Slovenija vodila Evropsko unijo. Za tega usodnega pol leta bo Slovenija in slovenski narod postavljen v središče Evrope in tudi sveta. Slovenija bo vodila vrhove Evropske unije s tretjimi državami, z Latinsko Ameriko in Karibi, z Združenimi državami, z Rusko federacijo in številna druga vrhunska srečanja, kjer bomo predstavljali Evropsko unijo. Jaz si ne predstavljam situacije kakršna je sedaj, ko pridem s srečanja s kakšnim kolegom, predsednikom vlade druge evropske države ali s kakšnega bilateralnega vrha Evropske unije, ko imam pogovore, tiskovno konferenco ali intervju za evropske medije in ko predsedovanje Slovenije nikogar ne zanima. Ko ni možno govoriti o razvoju Evrope in o bodočnosti, ampak je treba odgovarjati na to, zakaj slovenska vlada zatira oziroma cenzurira medijski prostor v Sloveniji. To je nemogoča situacija. Še prej sem delal, da vlade prihajajo in odhajajo, ostajajo rezultati, ostaja imidž, ugled neke države ali ne ugled. Še posebej, ko bo nekaj let minilo, nihče po svetu ne bo govoril, da je neka vlada vodila Evropsko unijo. Kdo se tega spomni? Spomnijo se pa države. Govorilo se bo o tem kakšna je ta država, kakšna je ta Slovenija in kako je izpeljala ta projekt. Do letošnjega septembra se mi je nekako zdelo, da obstaja temeljno nacionalno soglasje o tem vprašanju. Da je kakovostno vodenje Evropske unije, ugled Slovenije v svetu, stvar nacionalnega ponosa in samozavesti. Da je to vprašanje, ki mora zasenčiti vse politične, pa tudi dnevnopolitične delitve. Torej, odločitev, ki je danes pred vami, odločitev o zaupnici ni samo stvar vladajoče koalicije, tudi vodenje Evropske unije ni samo stvar vladajoče koalicije. To je stvar, to je izziv slovenske države. Ta vlada je s svojim imenovanjem, na podlagi zaupanja, ki ga je dobila s potrditvijo v tem državnem zboru, prevzela odgovornost, da izpelje najtežji del te naloge v imenu Slovenije. To je odgovornost, ki se ji ta vlada nikakor ne želi in ne sme izmikati in na katero je dobro pripravljena. Vodenje Evropske unije ta vlada ne obravnava kot svojo pravico, temveč kot dolžnost, ki jo ima tako do evropske države, kot do Slovenije, do slovenskega naroda, slovenskih državljanov in državljanov. Ker to ni samo projekt te vlade, ampak projekt Slovenije, ga želimo izvesti tako, da bo tukaj zelo jasno sodelovanje in podpora vseh političnih dejavnikov. Verjamem, da ni neskromna zahteva, če rečem tudi civilne družbe. Vendar, enako odločno pravim, da pripravljenost te

vlade, da vodi Evropsko unijo ne pomeni, da to jemljemo kot izgovor za to, da lahko delamo kar hočemo in da želimo oblast za vsako ceno. Jaz sem jasno povedal, da je ta mandat na razpolago. Vsak dan poslušamo v tem državnem zboru - sicer je to normalno za opozicijo - kako je vlada nesposobna in kako so ljudje iz opozicije bolj sposobni. Kadarkoli lahko pride do te menjave, ponudili smo to prejšnji teden; jasno sem povedal, da vlada lahko odstopi. Med nami sedi poslanec, ki je v ponedeljek pozival vlado k odstopu, v sredo je pa rekel, da bi bil odstop vlade največja neumnost. Ampak še vedno je čas. Bili so predlogi; Stranka mladih Slovenije je za novega mandatarja predlagal ljubljanskega župana, gospoda Jankovića. Gospod Slavoj Žižek je predlagal Gregorja Golobiča. Urednik Dnevnika je predlagal samega sebe. Torej, pozicije v tej vladi so na razpolago. 10 podpisov se rabi in bo stvar opravljena. Samo nekaj poguma je treba za to. Tudi v tem primeru, če to naredite, naša zavezanost interesom Slovenije ostaja. V vladi kot v opoziciji jo bomo zelo konkretno dokazali, ne samo v besedah. Opoziciji - povedal sem to že najmanj desetkrat v zadnjih dneh, bom ponovil še enkrat - nihče ne odreka možnosti, da tudi v času vodenja Evropske unije, če bo ta vlada ostala, uporablja vse instrumente, ki jih ima na voljo, od parlamentarnih preiskav, parlamentarnega nadzora do referendumov. Ustava daje pravico 30-ih poslancev za referendum. Ta pravica v času vodenja Evropske unije ni suspendirana. Vendar je tudi tu neka meja. Tej meji se reče neko razumno pričakovanje. Razumno bi bilo pričakovati, da uporaba teh instrumentov, ravno v času največjih naporov priprav za vodenje in kasneje v času predsedovanja Evropski uniji, ne bo naenkrat še enkrat pogostejša kot prej. Ali je to nerazumno pričakovanje, da uporaba teh instrumentov ne bo pogostejša kot prej? Ali je pričakovanje, da bo pri tem ravnanje zmerno, pretirano? Tudi če ne bo, to ni noben zločin, bomo to mirno sprejeli, dokler se bo to dogajalo na domačem odru. Vendar ni nobenega stvarnega razloga, da bi bilo izrednih sej, interpelacij in referendumov v času vodenja Evropske unije več, kot jih je bilo doslej. Zaključujemo sprejemanje reformnega paketa - samo še en ključni zakon iz tega paketa je na vaših klopeh, ampak ta je usklajen. Gre za spremembo Zakona o delovnih razmerjih, po dveh usklajevanj je usklajen tako s socialnimi partnerji kot znotraj Partnerstva za razvoj, če bo beseda seveda držala. V naslednjem letu bo bistveno manj odločitev, ki bi lahko razdvajale koalicijo in opozicijo. Usklajujemo tudi Zakon o udeležbi zaposlenih pri dobičku podjetij. Po večletnem usklajevanju je bil podpisan socialni sporazum do konca leta 2009. Torej, objektivno ni nobenih razlogov, da je uporaba teh instrumentov, ki so sicer tudi v tem času za opozicijo povsem legitimni, ne bi bila zmerna oziroma enaka kot je bila doslej, ko vlada ni imela tega dvojnega dela. Strinjam se tudi - nekaj apelov je bilo v tej smeri - strinjam se, da je umiritev razmer naša skupna odgovornost. Vlada je zato pripravljena na kompromise. Ni res, da jih nismo že doslej delali. Če bi bilo to res, potem se ne bi toliko časa pogajali o številnih zakonih, od davčne reforme do delovnih razmerij, do udeležbe na dobičku podjetij, o čemer se zdaj pogajamo. Veliko teh kompromisov je bilo narejenih. Obstaja tema, ki, kot kaže, deli slovenski politični prostor, ki se je spolitizirala, tudi zideologizirala, to je šolski zakon. Tudi ta zakon se je dolgo časa usklajeval. Naenkrat je slovenska javnost prepričana, da gre v tem zakonu zgolj za to, da se stoo odstotno financirajo programi zasebnih šol, še posebej cerkvenih. Vse razlage, da temu pač ni tako - nihče ne prebere zakona seveda, to je običajno, kot vedno - so kot bob ob steno. Sto odstotno financiranje programov obstoječih cerkvenih šol je že v prejšnjih mandatih oziroma v prejšnjem mandatu sprejela prejšnja večina in prejšnja koalicija v tem državnem zboru. Obstaja izpisek glasovanja. Celo spoštovani gospod dr. Gaber je glasoval za takšen zakon. Zdaj je vprašanje, ali bo to veljalo samo za nekatere šole ali bo veljalo za vse. Ampak glede na to, da se je zadeva spolitizirala, vlada ponuja kompromis. Po dogovoru z resornim ministrom ponujamo možnost, da ta zakon, ko bo jutri glasovanje po danem vetu državnega sveta pade. Koalicija ne glasuje, ali vsaj Slovenska demokratska stranka ne glasuje za ta zakon, pod pogojem, da je možen nek razumen dogovor, v tem smislu, da potem, ko zakon pade, vlada predlaga isto besedilo zakona, minus 100% financiranje zasebnih šol in združevanje šolskih institucij oziroma vzgojno izobraževalnih institucij v centre - kar je bila druga pripomba. Da pa se ostalo sprejme po nujnem postopku, ker ta zakon potrebujemo, zaradi bolonjskih procesov, zaradi večje udeležbe staršev, zaradi večje enakopravnosti dijakov in učencev v šolah. Zakon prinaša na desetine dobrih rešitev, ki jih ta država potrebuje. Vse so bile v ozadju, zato, ker se je vladi očitalo, da skuša favorizirati financiranje zasebnih, še posebej cerkvenih šol, čeprav ste

to sami naredili, ta vlada zagotovo ni imela tega interesa. To vlado se je obtoževalo, ob začetku mandata, iz teh klopi, da bo uvedla verouk v šole. To je bil glavni očitek tej vladi. Je kakšen verouk v šolah? Trudimo se za povsem normalen, v ustavnih okvirjih zagotovljen odnos med državo in verskimi skupnostmi. Nobenih ekscesov tukaj, nič od teh očitkov, ki so bili izrečeni, se ni zgodilo. Ampak, ker se je to že malo pozabilo, se je pač izbrala neka nova ideološka tema. Karkoli zdaj vlada naredi, bomo razpravljali o ideologiji oziroma o preteklosti. Tega ne želimo, ponujam kompromis. Korak z naše strani, upam, da bo odziv konstruktiven in da bomo to zadevo lahko razpletli. Kar se tiče neenakega položaja - v sicer samo nekaj, kolikor jih imamo - zasebnih šolah, predlagam, da to vprašanje prepustimo ustavnemu sodišču. Naj ustavno sodišče odloči ali je ustavno, da se nekateri programi, javni programi v zasebnih šolah, financirajo 100%, nekateri pa 85%. Če bo ustavno sodišče reklo, da je to ustavno, potem bomo mi to sprejeli.

Torej, še enkrat, ta zaupnica oziroma predlog, da glasujete o zaupnici ni samo stvar koalicije. V običajnih razmerah bi bila zaupnica preverjanje ali ima vlada še podporo v koaliciji, ki jo je na začetku potrdila. Vendar tokrat ne gre za to vprašanje. Ponavljam še enkrat, tokrat ne gre za to vprašanje. Problem, ki ga ima Slovenija pred ključnim zgodovinskim izzivom ni nastal v koaliciji. Nihče iz koalicije ni alarmiral celotne evropske, deloma tudi svetovne politične in novinarske srenje z zahtevo, naj Sloveniji prepreči vodenje Evropske unije, češ da je predsedovanje takšne države kot je Slovenija skrb vzbujajoče za sedanost in tudi prihodnost Evropske unije. Zaupnice ne vežem na koalicijsko pogodbo, na noben posamičen zakon, niti na koalicijsko podporo. Vežem jo na bistveno bolj pomembno dilemo. Je Slovenija dovolj enotna pred tem zgodovinskim izzivom ali ne? Smo se sposobni doma dogovoriti o naših problemih? Ali se moramo ravno v tem času obtoževati v tujini? Ali moramo ravno v tem času ponovno odpirati razprave o starih travmah, zaostrovati ideološki spopad in kulturni boj ter poglobljati delitve o narodu? Ali kdo misli, da to res koristi naši skupni blaginji? Torej, spoštovani, poslanke in poslanci, da bo stvar popolnoma jasna. Zaupnico vežem na en sam razlog; na vprašanje enotnosti Slovenije pri vodenju Evropske unije. O tem boste odločali. Tisti, ki želite, da vlada in Slovenija kot celota delo pri vodenju Evropske unije opravi dobro, vlado podprite. Rezultata glasovanja - to obljubim in jaz držim besedo - ne bomo razlagali v nobeni drugačni smeri. Lahko izrekate besede o načelni podpori, veliko teh besed je bilo izrečenih tudi v zadnjih dneh. Vendar glede na dogajanja v zadnjih mesecih samo besedam, žal, ne moremo verjeti. Sedaj se ta podpora lahko izkaže z dejanji, z glasovanjem in v to dejanje ne bo moč podvomiti. Hvala lepa.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala gospodu predsedniku.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima še predsednik vlade. Izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Tisti, ki ste dejali, da se medijska svoboda in svoboda na sploh ne konča na državnih mejah, imate prav. Ta svoboda ni omejena. Tudi to, kar je bilo napisano v tej peticiji in ki je laž, ima pravico, da se napiše, da se širi. Zaradi tega, kar je bilo storjeno, ne bo nobenih - nekdo je spraševal - vlada sprožila nobenih pravno-formalnih postopkov. Ne gre za nič nezakonitega. Torej, noben ne govori o tem. Z veseljem bi ustanovili komisijo, ki so jo nekateri predlagali, če mi poveste en konkreten očitek iz te peticije na katerega se da odgovoriti. Kaj naj dela komisija s to obtožbo? Vladajoča koalicija s pomočjo parlamentarne večine je sprejela tudi novi zakon o RTV Slovenija, ki je v praksi okreplil nadzor vladajočih struktur nad javnim radijem in televizijo. Referendum je odločal o tem zakonu. Predlagali ste referendum. Izgubili ste ga. Spoštujte voljo ljudstva. Tudi mi spoštujemo voljo, ki je bila izražena na nedeljskem referendumu o lastninjenju Zavarovalnice Triglav. Ne rabimo komisijo, da te stvari raziščemo. Rabimo komisijo za to, da raziščemo, ali je Slovenija kot bodoča predsedujoča država Evropski uniji nevarnost za sedanost in prihodnost Evropske unije. Kako

naj komisija to razišče? To so pavšalne obtožbe. Če bi v peticiji pisalo - v tem in tem časopisu je dne tega in tega vlada izvedla to in to cenzuro - bi raziskali ta primer. Niti enega tega primera v tej peticiji ni. Kaj naj raziščemo?

Kar se tiče zadev, ki očitno niso bile jasno povedane, ali pa niso hotele biti slišane - poleg tega, mislim, da sem to zelo jasno povedal - ampak vseeno ponavljam. Poleg tega, da obstaja medijska svoboda, poleg tega, da obstaja vse to, o čemer se je govorilo, seveda obstaja tudi nek razum, neka zmernost, nek patriotizem, nek občutek za lastno državo. Za ugled te države obstajajo neke meje, obstaja neka morala, obstajajo neke vrednote, obstaja neko vedenje o tem kaj je prav in kaj je narobe, kaj je dostojno, kaj ni dostojno. Veliko besed smo slišali v zadnjih dneh, ampak niti eden od tistih, ki pravi, da njihova politična stališča niso podlaga za te obtožbe, ki so šle v tujino, se od teh obtožb ni ogradil. Niti ene izjave nismo slišali, ne včeraj, ne predvčerajšnjim, ne danes, ki bi šla v tej smeri, da to ni v redu. Očitno obstaja v delu političnega prostora v tej državi - še vedno - strinjanje o tem, da Slovenija, s to državo, predstavlja grožnjo za sedanost in prihodnost Evropske unije. Drugače bi, vsaj danes, slišali stavek, da problemi obstajajo, da so sprejete politične ocene, ki so drugačne od vladnih, vendar Slovenija ne predstavlja te groze. Nismo slišali tega stavka. Močno obžalujem to. Tudi nismo slišali nič v smer utemeljitve, ki je izrečena v teh političnih ocenah, ki se je preko te peticije potem razširila po Evropi, da ta vlada kapitalsko obvladuje medijski prostor. Jaz sem zelo nazorno predstavil kakšna so lastništva v slovenskem medijskem prostoru. Nihče pa ni predstavil dokazov za to, da vlada kapitalsko obvladuje ta prostor. Niti enega dokaza ni bilo podanega v zvezi s tem. Torej, očitki očitno ne držijo. Šli so ven, trdi se, da nimajo političnih sponzorjev, nihče se pa od tega ni ogradil. Ponovno nekaj kalkulacij v smislu, saj je morda O.K., se je šlo čez mejo, ampak nam to koristi. Ni važno, če bo Slovenija oblatena, nam to koristi. To žal niso vrednote na katerih je nastala Slovenija.

Jaz sem prepričan, da to niso vrednote večine Slovenk in Slovencev, državljanek in državljanov te države. Jaz sem prepričan, da ima večina Slovencev in Slovenk, državljanek in državljanov te države to državo, Slovenijo radi. Jaz sem prepričan, da to, kar govorim, ni igranje na nizka čustva kot je bil očitek. To, oprostite, so zame visoka čustva. To, da ima nekdo rad lastno državo, da se upre temu, da jo blatijo v tujini, to niso nizka čustva, to ni sovražni govor. Obtoževanje Slovenk in Slovencev, da v tem primeru izražajo nizka čustva, pa je sovražni govor. Stvari bo treba enkrat postaviti na svoje mesto.

Dobil sem tukaj nek odgovor iz Evropskega parlamenta, socialistične skupine v Evropskem parlamentu, češ, da poslanec iz Slovenije, ki deluje v tej skupini, v Evropskem parlamentu ni delal proti pripravam ali kakorkoli slabo govoril o pripravljenosti Slovenije za vodenje Evropske unije. Nihče, nihče ni obtožil tega poslanca, nihče ni govoril, da je v Evropskem parlamentu kdo kaj počel. Jaz sem natančno naštel stvari o katerih se je govorilo. Sem tudi povedal kje so te obtožbe objavljene, kako je do njih prišlo. Na spletnih straneh se vidi, kje so razširjene in kakšni so odzivi nanje. Tukaj, se zavrača nekaj, česar ni bilo, ne odgovarja pa se na tisto, kar je dejanski razlog in kar je bilo povedano. Ponovno se prehaja v neko absurdno situacijo, ki sem jo - mislim, da - že prej napovedal. To, je tako, kot da bi jaz zdaj rekel: »Vlada bo naredila vse, da se ne uveljavi nekaj, kar ni nihče predlagal.« Če bo v naslednjih dneh to množično razmnoženo po Sloveniji, potem bo počasi marsikdo verjeti, da je nekdo to res predlagal, čeprav ni bilo nič od tega.

Torej, spoštovani kolegice in kolegi, sedaj boste prešli na odločanje, na obrazložitev glasu in glasovanje. Ta vlada in jaz osebno ni kriva za to, da je bil v prejšnjem mandatu sprejet poslovnik, ki dopušča samo obrazložitev zahteve za glasovanje. Izrecno piše, ni ga sprejemala ta vlada in ta koalicija. Obstaja pa - kot sem že prej dejal - možnost, da se situacija obrne. 10 podpisov, konstruktivna nezaupnica, 5 ur bo govornica v rokah pogumnega, ki bo zbral teh 10 podpisov. Mi smo pripravljeni poslušati in odgovarjati. Še enkrat ponavljam, da ne bo kakršnegakoli nesporazuma - ker se je govorilo mimo tega in se ni prebralo to, kar je napisano tudi v formalni obrazložitvi zaupnice - zaupnico Vlade Republike Slovenije vežem na en sam razlog, na vprašanje enotnosti Slovenije pri pripravah na in pri vodenju Evropske unije. Tisti, ki želite, da Slovenija kot celota to delo opravi dobro, zaupnico podprite.

Obljubljam, še enkrat, da rezultate tega glasovanja nikoli ne bomo kakorkoli razlagali v drugi smeri. Hvala lepa.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala. Zdi se, da ni več interesa oziroma vsi, ki ste želeli, ste obrazložili svoj glas, zato zaključujem fazo obrazložitve glasu. Še enkrat vas želim obvestiti, da bo na podlagi 117. člena Ustave Republike Slovenije zaupnica izglasovana, če bo zanjo glasovala večina vseh poslank in poslancev, to je 46 ali več. Glasujemo. Glasovanje o zaupnici teče.

Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 33. Ugotavljam, da je zaupnica Vladi Republike Slovenije izglasovana. Vlada je dobila podporo večine glasov vseh poslank in poslancev. Želi predsednik vlade besedo? Izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Spoštovane kolegice in kolegi! Najprej moja zahvala tistim, ki ste glasovali za zaupnico. Zahvala tudi tistim, ki niste glasovali proti, ampak ste se vzdržali. Mislim, da je tudi to pomemben signal. Hvala tudi za sporočilo nekaterih opozicijskih strank, ki se je glasilo: Vlada je najbolj slaba, kolikor je možno, vendar naj vlada, naj ravno zato vlada. Tudi iz tega sporočila bomo potegnili nauk. Žal je zelo jasno sporočilo - tu nekajkrat ponovljeno - da zaupnica ni vezana na koalicijo, da ni vezana na koalicijsko pogodbo, ampak je vezana na ključni projekt, ki je v tem trenutku pred državo, ni bilo sprejeto ali pa ni bilo slišano ali pa ni bilo razumljeno v štirih opozicijskih strankah. Jaz sem nad tem razočaran. Ugotavljam tudi, da je sporazum, ki je bil podpisan 17. maja letos, ostal, zdaj tudi formalno, samo mrtva črka na papirju. Vlada in vladna koalicijska skupina pri tem projektu očitno ostaja bolj ali manj sama. Tudi v tem trenutku, kljub ponudbi, očitno ni nikogar, ki bi si želel koaliciji pomagati, ali ki bi jo želel nadomestiti. Nobene takšne ponudbe tukaj ni bilo. Kljub temu, kljub takšnim stališčem, kljub takšnemu formalnemu glasovanju, ponudba, ki je bila izrečena tukaj, z moje strani, v smislu konstruktivnega sodelovanja, ostaja. Vendar bomo učinke tega merili na podlagi dejanj, ne na podlagi dogovorov, ki očitno nič ne držijo, tudi če so podpisani.

Vlada bo - po izglasovanju zaupnice v tem državnem zboru - poleg tega, da bo odgovorno zaključila priprave za vodenje Evropske unije in se tega projekta odgovorno lotila, še posebej posvetila pozornost blaginji državljanov in državljanek te države. Z reformami, ki so bile opravljene v prvi polovici tega mandata, je nastal manevrski prostor za to, da se tudi splošna blaginja v Sloveniji dvigne. Da ne profitirajo od tega samo tisti, ki imajo delnice na borzi, - vrednost teh delnic se je bistveno dvignila v tem mandatu - da ne profitirajo samo tisti, ki so v času slovenske tranzicije na podlagi sadov, ki jih je dala osamosvojitve. - Za katere zdaj, tukaj, nekateri obtožujejo mene in tiste, ki so takrat ta projekt vodili, da smo bogateli s trgovino z orožjem. Izdelano je bilo poročilo o tem. Obstaja še vedno. Nobena vlada, pa jih je bilo za Demosovo veliko, tega ni demantirala. Obstajajo tudi ljudje v zaledju Liberalne demokracije, Socialnih demokratov, ki so v teh 16-ih letih po osamosvojitvi od nekje prinesli milijarde tolarjev, kupili deleže v najboljših slovenskih podjetjih, si zgradili vile in privezali jahte. Tam, spoštovani kolegi, iščite ta denar, pri meni tega ni. Korektno poročilo je bilo izdano ob koncu mandata. Nobena politično sponzorirana knjiga, ki je nekje na klopih tukaj, tega ne more zanikati. Nobena preiskava, in veliko ste jih opravili, tega ni zanikala. Ne verjamem, da bo to koga potolažilo, ampak naredite malo pavze v teh mesecih s temi absurdnimi obtožbami, to škodi tudi državi. - Torej, vlada bo namenila še posebno pozornost tudi pri drugi fazi privatizacije - nekateri od teh postopkov se sedaj dogajajo - na ta način, da bomo skušali zagotoviti čim večje koristi ravno slovenskim državljanom in državljanom. Vlada bo okrepila boj proti tajkunsko-političnim povezavam, ki s kriminalnimi dejanji še naprej razpredajo lovke po celotnem nacionalnem tkivu in brezsravno bogatijo. V vrstah vladne koalicije teh imen ni. Iščite jih pri sebi.

Vlada bo posvetila posebno pozornost regionalni delitvi Slovenije, na način, da bo ta regionalna delitev omogočila ne samo čim bolj enakomeren in pravičen razvoj te države, ampak da bo omogočila tudi splošen, hitrejši razvoj vseh.

Osnovna tema ali osnovni problem zaradi katerega sem predlagal glasovanje o zaupnici - še enkrat se zahvaljujem za podporo - sicer formalno ni razrešen. Jaz sem razočaran nad tem, da se prav nihče od kolegic in kolegov v opoziciji ni uspel ograditi od blatenja države v tujini - ne samo v Evropski uniji, na naslove po svetu so šle te stvari, ni šlo samo v širšo družino - kar me žal utrjuje v prepričanju, da so ta ravnanja, ne samo posredno politično sponzorirano, ampak tudi politično organizirana. To je žalostno. To je žalostno. Upam, da je ta razprava vendarle prispevala k temu, da bo izvoz laži v tujino nekoliko manjši. Močno upam. V kolikor se to ne bo zgodilo, so na voljo enake možnosti kot so bile prejšnji terek.